

boală mortală”, spune unul dintre personaje și molima asta nu prea băntuie prin palate. Vrăjitoarele sunt regine și reginele, vrăjitoare: ele nu prezic, doar ademenesc, inspiră și asigură ecoul proiectelor malefice ale bărbaților.

Titani shakespearieni au fost înlocuiți cu marionete. Marionete tragice, pentru că deriziunea derivă din suferință, din spaima față de viața care distruge orice speranță. Absurdul nu anulează tragedia, dimpotrivă, o potențează. Pe câmpul de bătaie imaginat de Ionescu, eroii nu se sacrifică, ei mor de infarct, din întâmplare. Dar mor. Didascaliiile descriu o lume ostilă, “un cer tragic”, cruzimea tiranilor se exersează asupra unei mase fără față, individualizată doar în momentul suspinului sau strigătului final. În două rânduri, un vânător de fluturi traversează, parcă aerian, scena: există și o altă lume, locuri fără noroi, combinații armonioase de sunete.

Simetriile exprimă identități: “dușmani lacomi și prieteni primejdioși”, Macbett și Banco sunt gemenii acelorași pulsioni, cât se simt legați de Duncan; când se simt nedreptățiți, refac până la virgulă dialogul complotiștilor împotriva cărora au luptat, pe care i-au omorât și din averea cărora se înfruptă. Banco devine victima lui Macbett într-o clipă de neatenție, exact când el însuși plănuiește uciderea tovarășului său. La ceremonia încoronării, slugile au uitat să schimbe portretul lui Duncan, Mac-

bett e furios, i se sugerează că de fapt e portretul lui și el crede. În scenă e o ramă de tablou goală; dacă e rege, oricine și orice e la fel.

Stereotipia acțiunilor și caracterul ciclic al catastrofelor justifică modalitățile de circ prin care regia prezintă personajele și rezolvă trama momentelor esențiale: totul e scamatorie și efect momentan, masca albă a clovnurilor scutește personajele de orice mobilizare a traseului interior, importantă e gesticulația, intonația discursului și nu substanța lui. Este suficient acest punct de pornire pentru evoluția unui întreg spectacol? Teoretic, poate că da, dar după vizionarea spectacolului de la Național îclin să spun că nu.

Estetica circului, în ritm de videoclip, rămâne străină dramei. Dacă bătaia, despre care ni se spune că a lăsat în urmă mii de morți, este rezumată în scenă printr-un divertisment coregrafic, e greu să realizezi dimensiunea coșmarului. Paiatele Duncan, Macbett, Banco, Macol sunt sinistre pentru că inconsistența lor agresivă comandă și condamnă oameni. Dacă paiatele se joacă cu dansatorii, atunci asistăm la un divertisment pe care ni l-am dori ceva mai amuzant. Căderile de ritm nu provin din lentoare, se vorbește repede, mișcarea este alertă, dar redundanța stinge curiozitatea, clișeul periclitează satisfacția. După discursul asasin al lui Malco, finalul cu mineri cade într-un contingent străin, până în acest moment, sistemului de imagini din spectacol.

Ca de obicei, Beatrice Bleonț stăpânește cu autoritate mișcările de ansamblu, expresivitatea lor este maximă; decorul esențializat, costumele subtil anacronice, ilustrația muzicală complementară acțiunii, toate acestea alcătuiesc ramele unui spectacol de mare amploare, cu ambiții enorme. Paradoxul marilor proiecte este că, de îndată ce realizarea este puțin sub propriile așteptări, ea cade sub toate așteptările. Altfel spus, când vrei mult, nu poți greși puțin.

Ar fi poate o nedreptate judecarea performanțelor actricești în afara pretențiilor regizorale. Întrucât toată lumea seamănă cu toată lumea și fiecare poate fi celălalt, este evident că actorilor li s-a impus un stil comun, eficient în etalarea similitudinilor, prea puțin diferențiat pentru a se putea sesiza episodicele victorii individuale. Mai neascultător, mai nuanțat și cu inițiative personale a fost George Motoi. Am apreciat inițiativele. Claudiu Bleonț și Marius Bodochi joacă “în oglindă” și găsirea numitorului comun compune o realitate stranie, conformă convenției spectacolului. Ambii au evitat magia răului, ca și vrăjitoarele-soții. Derizoriul imaginat de Ionescu devine banal, accidental, un artificiu care nu ia foc. În absența viziunii tragice, nici comedia nu decolează.

Îmi vine să spun, împreună cu unul dintre personaje: “Tot ce se întâmplă e contrariul a ceea ce vrei să se întâmple”.

Magdalena Boiangiu

Ritmuri pentru nunți colective

NUNTĂ CU RĂPIRI după Nunta de A. P. Cehov (traducerea: M. Sorbul și N. Al. Toscani) și Frumoasele Sabine de Leonid Andreev (traducerea: Tatiana Nicolescu) ● TEATRUL ODEON ● Data reprezentației: 24 martie 2000 ● Regia, coregrafia și ilustrația muzicală: Beatrice Bleonț ● Scenografia: Constantin Ciubotariu ● În distribuție: Liviu Timuș, Virginia Rogin, Mirela Dumitru, Marian Lepădatu, Nicolae Urs, Laurențiu Lazăr, Olga Bucătaru, Florin Dobrovici, Mircea Constantinescu, Dumitru Bogomaz, Eugen Ungureanu, Mihai Danu, Geo Costiniu, Mugur Arvunescu, Liana Mărgineanu, Ana Trofin, Elvira Deatcu, Sidonia Ganea, Angela Ioan, Rodica Mandache, Crina Matei, Isabela Neamțu, Jeanine Stavarache, Carmen Tănase, Ioan Bătițaș, Constantin Cojocar, Mircea N. Crețu, Nicolai Ivănescu, Radu Panamarenco.

Acum vreo opt ani, pe când era încă studentă, Beatrice Bleonț ne invitase la o **Nuntă** cehoviană în variantă cvasi-kusturiciană, de un farmec nebun și-un pitoresc pe măsură. Actorii erau și ei studenți, spațiul de joc permitea publicului să fie aproape de masa nuntașilor (s-a jucat într-o cârciumă din Oradea, de exemplu), iar spectacolul te prindea în plasa ritmurilor sale ca un *macho* hotărât să nu-ți dea drumul până la sfârșitul tangoului în care te-a târât

Frumoasele Sabine

foto: Mihai Musculeanu

cu un gest bruscat... Acum, când regiunea s-a impus ca un creator cu personalitate, ce stăpânește foarte bine ansamblurile actoricești, fiind o adevărată maestră în "pictarea" scenică a unor tablouri vivante, Odeonul bucureștean găzduiește cea mai recentă realizare a ei: **Nuntă cu răpiri**, după **Nunta** de A.P. Cehov și **Frumoasele Sabine** de Leonid Andreev. S-ar putea repara o alăturare forțată a celor două texte, legate doar prin contemporaneitatea celor doi autori ruși, dar, la urma urmelor, în această tehnică a colajelor "performance" orice e permis, cu condiția ca ansamblul să funcționeze. Iar, la nivel plastic-imagistic, întregul funcționează. Beatrice Bleonț introduce dintru început un personaj colectiv de legătură, adică șapte bărbați îmbrăcați în pijamale,

ce par un fel de cerșetori sau de nebuni, în prima parte, pentru a ni se dezvălui ca fiind domesticiți soți ai sabinelor, în a doua. Accentele plastice sunt nu atât chagalliene cât autohtonizate/agrementate cu o aură de kitsch *made in Romania*, intenționându-se probabil o incizie fotografică în lumea țopeniei de tranziție (spre ce? poate spre o mărunță "high society" de cartier). Aici spectacolul se află în echilibrul precar de pe balustrada kitsch-ului asumat, a tușei groase, care nu trebuie să fie prea groasă, a parodierii fine, care nu trebuie să fie prea fină etc. E și locul unde mici disonanțe sau îngroșări actoricești se văd, în ciuda ochiului coregrafic al regișoarei. Drept e și că toate pot trece drept grotescul asumat de care vorbeam, mai ales că în construcția per-

sonajelor colective e intens folosită alăturarea unor "portrete" contrastante. Beatrice Bleonț își valorifică bine, ca de obicei, specialul ei simț al pluridimensionalității spațiale, captivându-ne privirile și anesteziindu-ne simțul critic. Mie, uneia, cel puțin. Altfel, **Nunta** se desfășoară așa cum o știam, numai că scena impune o anumită distanță față de public, acesta fiind aici mai puțin participativ, deși actorii intră și ies prin ușile sălii, încercându-se implicarea spectatorului. În final, actrițele sabinelor sau ne-sabinelor răpesc chiar bărbații doamnelor din sală, ducându-i pe scenă. Leșirea la aplauze e în sine un mic spectacol, parcă mai "viiu" decât alte momente ale unei reprezentații etichetabile ca pregnant vizuală.

Saviana Stănescu

O poveste de și de

dragoste moarte

Roxana Păun Trifan și Nicolae Ionescu

FATA FĂRĂ ZESTRE de A. N. Ostrovski. Traducerea: Alexandru Kirîțescu și Sonia Filip ● **TEATRUL NAȚIONAL "VASILE ALECSANDRI"** din IAȘI ● Data reprezentației: 21 februarie 2000 ● Regia: Nikolov Perveli Vili ● Scenografia: Nicolai Mihăilă ● Distribuția: Mihaela Arsenescu Werner (Harita Ignatievna Ogudalova), Roxana Păun Trifan (Larisa Dmitrievna), Petru Ciubotaru (Moki Parmenîci Knurov), Constantin Pușcașu (Vasili Danilîci Vojevatov), Nicolae Ionescu (Serghei Sergheici Paratov), Radu Ghilaș (Iuli Kapitonîci Karandîșev), Doru Aftanasiu (Robinson), Cătălin Tudor Manea (Ivan); muzicieni: Cristina Pădurariu, Constantin Dunca, Emil Urzică.